

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра практичної та клінічної психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

та викрутань

доц. З. Грошник Ю. В.

Протокол № 6 від «19» лютого 2020 р.

№8219022020

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ

ПРОГРАМА

Вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузь знань 12 Інформаційні технології

спеціальність 125 Кібербезпека

освітньо-професійна програма

Інформаційна безпека

Луцьк – 2020

Програма навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» для студентів галузь знань 12 Інформаційні технології, спеціальність 125 Кібербезпека, освітньо-професійна програма «Інформаційна безпека»

Розробники:

Коширець Віктор Васильович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної та клінічної психології

Рецензент:

Вірна Жанна Петрівна – професор, доктор психологічних наук, декан факультету психології.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри практичної та клінічної психології

протокол № 8 від 22.01.2020 р.

Завідувач кафедри: _____ (Мушкевич М.І.)

Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології

протокол № 5 від 05.02.2020 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету _____ (Іванашко О.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	12 Інформаційні технології, 125 Кібербезпека (Інформаційна безпека) бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 4
		Семестр 6-ий
ІНДЗ: €		Лекції 24 год.
		Практичні (семінарські) 28 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
Самостійна робота 60 год.		
Консультації 8 год.		
Форма контролю: Залік		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Мета викладання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» полягає у набутті студентом компетенції, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Предметом вивчення даної дисципліни є загальні питання безпеки життєдіяльності та охорони праці з урахуванням особливостей підготовки студентів.

Міждисциплінарні зв'язки: валеологія, основи теорії безпеки життєдіяльності людини та суспільства, екологія, основи медичних знань, основи ергономіки, цивільна оборона, економіка, право, природничі науки, пожежна безпека, психологія, нейропсихологія, нейрофізіологія, фізіологія, біохімія, анатомія, гістологія та психологія.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- фундаментальні положення і прикладні аспекти БЖД та охорони праці;
- сукупність загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності та основ охорони праці у відповідних напрямах підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу ОГ в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій;

- культуру безпеки і ризик-орієнтоване мислення, при якому питання безпеки, захисту й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті й діяльності;
- сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності;
- моделювання умов виникнення небезпечних ситуацій;
- основні положення концепції прийняттого (допустимого ризику);
- знати організаційно-правові заходи забезпечення безпечної життєдіяльності та обґрунтувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки.
- основи виробничої безпеки, засоби та заходи профілактики травматизму і професійних захворювань.
- загальні питання охорони праці, правові та організаційні основи охорони праці, положення трудового законодавства з охорони праці.

вміти :

- визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання тощо
- оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;
- приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень;
- оцінити безпеку технологічних процесів і обладнання та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;
- обґрунтувати нормативно-організаційні заходи забезпечення безпечної експлуатації технологічного обладнання та попередження виникнення надзвичайних ситуацій;
- здійснювати педагогічно-консультативну діяльність, яка полягає в обґрунтуванні та методичному забезпеченні проведення навчання серед працівників та населення з питань безпеки життєдіяльності та дій за надзвичайних ситуацій.

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності. Міжнародні стандарти та нормативно-правова база України щодо надзвичайних ситуацій різного характеру.					
Тема 1. Введення у дисципліну «Безпека життєдіяльності».	14	4	4	6	

Тема 2. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності.	14	2	2	10	
Тема 3. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	10	2	2	4	2
Тема 4. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.	12	2	2	6	2
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику.	10	2	4	4	
Разом за модулем 1	60	12	14	30	4
Змістовий модуль 2. Основи охорони праці.					
Тема 6. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.	14	4	4	6	
Тема 7. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Кодекс законів про працю в Україні. Організація охорони праці на підприємстві.	8	2	2	4	
Тема 8. Виробнича санітарія та гігієна праці. Стан умов праці в установі, підприємстві.	12	2	2	6	2
Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи виробничої безпеки.	10	2	2	4	2
Тема 10. Основи пожежної безпеки.	16	2	4	10	
Разом за модулем 2	60	12	14	30	4
Всього годин:	120	24	28	60	8

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

	Тема
1.	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності 1. Концепція розвитку науки і практики БЖД 2. Сучасні обставини, які формують стан життєдіяльності 3. Характер змін і стан безпеки життєдіяльності

2.	<p>Методологічні основи безпеки життєдіяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення. 2. Загальні уявлення дисципліни. 3. Зміст основних елементів, що формують систему знань з дисципліни БЖД. 4. Елементи теорії, що становлять зміст предметної сфери дисципліни. 5. Елементи теорії, що становлять логічні категорії безпеки життєдіяльності
3.	<p>Техногенні небезпеки та їхні наслідки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Небезпеки пов'язані з використанням транспортних засобів. 2. Небезпеки пов'язані з використанням горючих, легкозаймистих і вибухонебезпечних речовин і матеріалів. 3. Фактори, які впливають на наслідок ураження струмом. 4. Небезпеки пов'язані з експлуатацією та утриманням житла. 5.Природньо-техногенні небезпеки 6.Аварія на Чорнобильській АС
4.	<p>Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні закономірності виникнення небезпек. 2. Вплив життєдіяльності на стан суспільства. 3. Небезпечні фактори, що формують стан суспільства. 4. Шляхи формування конфліктів і змін суспільства 5. Соціальні небезпеки
5.	<p>Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Основні небезпеки у сучасному урбанізованому середовищі. 2.Інформаційні технології та їх вплив на людину.
6	<p>Ризик, як кількісна оцінка небезпек.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах. 2.Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС. 3.Міські, заміські, запасні та пересувні пункти управління в НС. Спеціально уповноважений керівник та штаб з ліквідації НС. 4.Сили і засоби постійної готовності.
7.	<p>Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Класифікація основних форм трудової діяльності людини. 2.Зміни у фізіологічному стані людини під час роботи. 3.Працездатність людини. 4.Психологія в здійсненні безпеки. 5.Вплив небезпечних факторів на людину.
8.	<p>Організація охорони праці на підприємстві.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Системи людини, які сприймають стан навколишнього середовища. 2.Аналізатори людини. 3.Мікроклімат і його вплив на людину. 4.Небезпечні речовини і безпека роботи з ними. 5.Небезпечні вібрації та акустичні коливання. 6.Вплив електромагнітних випромінювань.

9.	<p>Людина як об'єкт, який потребує захисту в умовах робочого та природного середовища.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Атестація робочих місць за умовами праці. 2. Мета, основні завдання та зміст атестації. 3. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. 4. Карта умов праці.
10.	<p>Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи виробничої безпеки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробнича адаптація її сутність та види. 2. Критерії та методи оцінювання адаптації робочих кадрів. 3. Психологічні стани, які зумовлюють працездатність.
11.	<p>Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці. Мікроклімат робочої зони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори безпеки праці та їхній взаємозв'язок. 2. Методи вивчення та аналіз причин нещасних випадків. 3. Психологічні засоби підвищення безпечної поведінки працівників у професійній діяльності. 4. Соціально-психологічні феномени в групі.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Підготувати презентації із висвітленням питань практичних занять.
2. Підготувати презентації із висвітленням питань для самостійного опрацювання.
3. Підібрати статтю (наукового характеру) на одну із тем курсу та підготувати 2 анотації (на українській та іноземній мовах).
4. Підібрати статтю (наукового характеру) на одну із тем курсу та підготувати її переклад на іноземній мові.
5. Підготувати реферат на одну із запропонованих тем для самостійного опрацювання.
6. Зробити підбірку відеороликів та фільмів наукового характеру по темах пройденого курсу.
7. Актуальність системи пожежної безпеки, статистика пожеж, втрати від пожеж. Сучасні наукові дослідження заходів та засобів попередження пожеж і пожежного захисту.

Теми рефератів

1. Людина та праця. Сучасний стан психології праці.
2. Трудовий пост та його структура. Предмет, засоби, знаряддя, умови праці як компоненти трудового поста.
3. Суб'єкт праці та його структура. Природні властивості індивіда.
4. Індивідуально-психологічні властивості суб'єкта праці.
5. Домінуючий емоційний фон й особистісні характеристики фахівця.
6. Статеві-вікова мінливість суб'єкта праці
7. Класифікація професій.
8. Технології професійного підбору працівників в організаціях.
9. Конфлікт, його структура та причини виникнення, реагування на конфліктну поведінку працівника.

- 10.Здоров'я як фактор ефективної діяльності працівника.
- 11.Стрес в діяльності керівника: управління емоційними станами.
12. Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт.
13. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС.
- 14.Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів.
- 15.Основні засоби, тактика дій і способи виконання робіт у зоні НС в залежності від профільного напрямку ВНЗ.
- 16.Фактори ризику та безпека життєдіяльності.
17. Бурі. Профілактика негоди
18. Сенсаційні бурі. Ураган «Катріна».
19. Екстремальна погода. Торнадо.
- 20.Вогняний шторм.
- 21.Пилові та піщані бурі.
22. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном.
23. Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці.
24. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів.
25. Виробничий травматизм та порядок розслідування нещасних випадків

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів		
Модуль 1					Модуль 2					Модуль 3			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	30	30	100
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3				

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	

67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки: [Навч. посібник] / В. В. Бегун, І. М. Науменко. — К.: Вежа, 2004. – 328 с.
2. Березуцький В. В. Безпека життєдіяльності: [Навчальний посібник] / В. В. Березуцький, Л. А. Васьковець, Н. П. Вершиніна / За ред. проф. В. В. Березуцького. — Х.: Факт, 2005. – 348 с.
3. Гогіташвілі Г. Г. Основи охорони праці: [Навч. посіб.] – 4-те вид., випр. і доп. / Г. Г. Гогіташвілі, В. М. Лапін. – К.: Знання, 2008. – 302 с.
4. Желібо Є. П. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації / Є. П. Желібо, Н. М. Заверуха, В. В. Зацарний – Львів: «Новий Світ», 2002. – 328 с.
5. Івах Р. М. Основи охорони праці. Навчальний посібник. [4- те видання, перероблене і доповнене] / Р. М. Івах, Я. І. Бедрій, Б. О. Білінський, М. М. Козяр. – К.: Кондор, 2011. – 464 с.
6. Касьянов М.А. Безпека життєдіяльності: [Навчальний посібник] / М. А. Касьянов, Ю. П. Ревенко, В. О. Медяник, І. М. Арнаут, О. М. Друзь, Ю. А. Тищенко. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. – 284 с.
7. Концепція освіти з напрямку «Безпека життя і діяльності людини» / В.О. Кузнецов, В. В. Мухін, О.Ю. Буров та ін. // Інформаційний вісник. Вища освіта. – К.: Вид-во наук.-метод. центру вищої освіти МОНУ, 2001. – № 6. – С. 6–17.
8. Ліпкан В. А. Безпекознавство: [Навч. посіб.] / Ліпкан В. А. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 208 с.
9. Михайлюк В.О. Цивільний захист: [Навч.посібник] / Михайлюк В. О. – Миколаїв: НУК, 2005. – ч.1. Соціальна, техногенна і природна безпека. – 136 с.
10. Михайлюк В.О. Цивільна безпека: [Навч.посібник] / В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов – К. : Центр учбової літератури, 2008, - 158 с.
11. Мохняк С. М. Безпека життєдіяльності. [Навчальний посібник] / С. М. Мохняк, О. С. Дацько, О. І. Козій, А. С. Романів, М. П. Петрук, В. В. Скіра, В. О. Васійчук. – Львів. Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2009.- 264 с.
12. Осипенко С.І. Організація функціонального навчання у сфері цивільного захисту [Навчальний посібник] / С. І. Осипенко, А. В. Іванов. – К.: Кондор, 2008. – 286 с.
13. Скобло Ю. С. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Ю.С.

Скобло, Т. Б. Соколовська, Д. І. Мазоренко, Л. М. Тіщенко, М. М. Троянов. – К. : Кондор, 2003. – 424с.

14. Черняков О.Г. Медицина катастроф [Навч. посібник] / О. Г.Черняков, І. В. Кочін, П. І. Сидоренко, В. Є Букін, М. І. Костенецький. – К.: «Здоров'я», 2001. - 348 с.

15. Яким Р. С. Безпека життєдіяльності [Навч. посіб.] / Яким Р. С. – Львів: Видавництво «Бескид Біт», 2005. – 304 с.

16. Яремко З. М. Безпека життєдіяльності [Навчальний посібник] / Яремко З. М. – Львів. Видавничий центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2005. - 301 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Безпека людини, суспільства, національна безпека.
2. Сучасні обставини, які формують стан життєдіяльності.
3. Характер змін і стан безпеки життєдіяльності.
4. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик.
5. Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства.
6. Аксиоми безпеки життєдіяльності.
7. Методологічні основи безпеки життєдіяльності.
8. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.
9. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек.
10. Види небезпек: мікро- та макро-біологічна, вибухопожежна, гідродинамічна, пожежна, радіаційна, фізична, хімічна, екологічна.
11. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек.
12. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності.
13. Сучасні обставини, які формують стан життєдіяльності.
14. Характер змін і стан безпеки життєдіяльності.
15. Модель життєдіяльності людини.
16. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик.
17. Безпека людини, суспільства, національна безпека.
18. Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства.
19. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.
20. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ (землетрус, карст, осідання ґрунтів над гірничими виробками, зсув, обвал, ерозія ґрунту).
21. Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ
22. Небезпечні гідрологічні процеси і явища.
23. Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії.

24. Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії.
25. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей.
26. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб.
27. Інфекційні захворювання тварин і рослин.
28. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини.
29. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.
30. Війни та їх небезпека для життя людини.
31. Тероризм.
32. Екстремальні ситуації криміногенного характеру та способи їх уникнення.
33. Соціальні небезпеки: алкоголізм, тютюнокуріння. Їх профілактика.
34. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини.
35. Корупція і криміналізація суспільства.
36. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу.
37. Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки.
38. Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях.
39. Гідродинамічні об'єкти і їхнє призначення.
40. Причини виникнення гідродинамічних небезпек.
41. Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами.
42. Класифікація небезпечних хімічних речовин за ступенем токсичності.
43. Глобальні проблеми людства.
44. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини.
45. Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки.
46. Захисні властивості людського організму.
47. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.
48. Загальні питання охорони праці.
49. Сучасний стан охорони праці в Україні.
50. Основні поняття в галузі охорони праці.
51. Правові основи охорони праці.
52. Загальна характеристика основних законодавчих актів України про охорону праці.
53. Основні поняття в Державний нагляд за охороною праці.
54. Відомчий, громадський та регіональний контроль за охороною праці.
55. Громадський контроль за охороною праці на підприємстві.
56. Відповідальність за порушення законодавства та нормативних актів з охорони праці.
57. Дисциплінарна відповідальність за порушення охорони праці.
58. Функції органів місцевого самоврядування реалізації державної політики в галузі охорони праці.
59. Охорона праці жінок, молоді та інвалідів.
60. Нормативно-правова документація з охорони праці.

61. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.
62. Укладання трудового договору.
63. Умови укладання трудового договору.
64. Служба охорони праці підприємства.
65. Комісія з питань охорони праці .
66. Основні принципи організації навчання з питань охорони праці.
67. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів
68. Атестація робочих місць за умовами праці.
69. Стимулювання охорони праці.
70. Інструктажі з охорони праці.
71. Порядок проведення інструктажів для працівників.
72. Первинний інструктаж.
73. Цільовий інструктаж.
74. Позаплановий інструктаж.
75. Повторний інструктаж.
76. Стажування (дублювання) та допуск працівників до роботи.
77. Психологічні вимоги до умов праці.
78. Атестація робочих місць.
79. Класифікація умов праці.
80. Пільги та компенсації за важкі та шкідливі умови праці.
81. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.
82. Основні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення та планування території підприємства.
83. Гігієна праці та промислова санітарія.
84. Вимоги безпеки до умов праці.
85. Мікроклімат виробничих приміщень.
86. Забруднюючі речовини, нормування, дія на людину.
87. Нещасний випадок на виробництві.
88. Психофізіологічні причини нещасних випадків професійних захворювань.
89. Категорії правових класифікацій нещасних випадків.
90. Статистичний метод аналізу травматизму.
91. Топографічний метод аналізу травматизму.
92. Монографічний метод аналізу травматизму.
93. Мікроклімат виробничих приміщень.
94. Державне соціальне страхування від нещасних випадків.
95. Небезпечні і шкідливі виробничі фактори.
96. Причини виникнення нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.
97. Комісії по розслідуванню нещасних випадків на виробництві.
98. Компенсація за ушкодження здоров'я на виробництві.
99. Загальна характеристика умов праці.
100. Класифікація умов праці за напруженістю праці.
101. Класифікація умов праці за важкістю праці.

102. Забруднюючі речовини, нормування, дія на людину.
103. Запиленість та загазованість повітря робочої зони.
104. Вплив виробничої вібрації та шуму.
105. Методи захисту від вібрацій.
106. Електромагнітні поля та захист від їх випромінювання.
107. Інфрачервоне випромінювання.
108. Ультрафіолетове випромінювання.
109. Особливості випромінювання оптичного діапазону
110. Електричний струм і його вплив на організм людини.
111. Термічна дія струму.
112. Електролітична дія струму.
113. Біологічна дія струму.
114. Види електротравм: місцеві, загальні і змішані.
115. Електричний опір тіла людини.
116. Класифікація приміщень за небезпекою електротравм.
117. Причини електротравм.
118. Надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом.
119. Основні поняття пожежної безпеки. Причини виникнення пожеж.
120. Заходи забезпечення пожежобезпеки.
121. Основні положення Закону України «Про пожежну безпеку».
122. Обов'язки громадян щодо забезпечення пожежної безпеки.
123. Класифікація пожеж за характером горючої речовини.
124. Основні причини пожеж.
125. Фактори пожежної небезпеки.
126. Небезпека для людей на пожежах.
127. Класифікація виробництв за вибухопожежною небезпекою.
128. Первинні засоби пожежогасіння.
129. Класи пожежі (клас А, клас В, клас С, клас D).
130. Вогнегасні речовини.
131. Система пожежної сигналізації.
132. Фінансування охорони праці на підприємстві.
133. Державне управління охороною праці.
134. Треступеневий адміністративно-громадський контроль за охороною праці на виробництві.
135. Спеціалісти служби охорони праці.
136. Правила безпеки при застосуванні всіх типів вогнегасників.
137. Теплові та димові сповіщувачі.